

BESLUT
2017-03-15

Dnr Ö 4-2017

SÖKANDE

Linköpings universitet
581 83 Linköping

ÖVERKLAGAT BESLUT

Regionala etikprövningsnämnden i Linköpings beslut den 31 januari 2017, dnr 2016/478-31, se bilaga

Projekttitel: En professionaliserad röst för barnen? BRIS och det nya samhällskontraktet mellan stat och civilsamhälle

SAKEN

Prövning enligt lagen (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor (etikprövningslagen)

CENTRALA ETIKPRÖVNINGSNÄMNDENS BESLUT

Centrala etikprövningsnämnden godkänner den forskning som avses med ansökningen.

BAKGRUND

Enligt projektbeskrivningen är syftet med forskningen bl.a. att undersöka hur en idéburen organisation som BRIS påverkas av den omförhandling av det s.k. samhällskontraktet som nu sker i relationerna mellan stat och civilsamhälle och hur detta i sin tur påverkar barnrättspolitiken och hur barns röster blir hörda. Projektet innehåller fyra delar: en undersökning av brev som barn skickat till BRIS i den tidigaste delen av organisationen, en studie av justerade protokoll från styrelsemöten, en studie med intervjuer med anställda och s.k. jourare på BRIS och en studie med intervjuer med generalsekreterare och förbundsordförande.

Vid undersökningen av brev som barn skickat till BRIS kommer personal på BRIS att gå igenom breven och ta bort sådan information som skulle medföra en möjlighet för forskarna att kunna identifiera forskningspersonerna. Den delen av forskningen planeras genomföras utan information till eller inhämtande av samtycke från forskningspersonerna. Intervjuerna planeras ske efter inhämtande av informerat samtycke från forskningspersonerna.

Postadress
Centrala etikprövningsnämnden
c/o Vetenskapsrådet
Box 1035
101 38 Stockholm

Gatuadress
Västra Järnvägsgränd 3

Telefon
08-546 77 610 vx

Fax
08-546 441 80

BESLUT
2017-03-15

Dnr Ö 4-2017

Den regionala etikprövningsnämnden har – efter inhämtad komplettering – inte godkänt den forskning som anges i ansökningsen. Som skäl angav nämnden bl.a. att projektets vetenskapliga värde inte uppväger de risker som forskningsprojektet kan medföra för forskningspersonernas hälsa, säkerhet och personliga integritet (jfr 9 § etikprövningslagen). Dessutom hänvisade nämnden till 17, 20 och 21 §§ etikprövningslagen beträffande information och samtyckesinhämtande.

Klaganden utvecklar sin talan och begär att forskningen ska godkännas.

SKÄLEN FÖR BESLUTET

Enligt 6 § etikprövningslagen ska ett godkännande avse ett visst projekt eller en del av ett projekt eller en på något liknande sätt bestämd forskning. Av författningskommentaren till 6 § (prop. 2002/03:50 s. 195) framgår att ett projekt oftast är avgränsat med avseende på den vetenskapliga frågeställningen, antalet forskningspersoner som ska delta, forskningsledningen, antal forskare och annan personal som ska ingå i projektet, finansiering och budgetering osv. En sådan avgränsning krävs för att projektet ska kunna prövas. Beträffande den nu aktuella forskningen ligger det nära till hands att betrakta den som avgränsad bl.a. genom forskningsledningen, de forskare som ska ingå i projektet och den finansiering genom anslag som man erhållit. Vid en sammanvägd bedömning finner Centrala etikprövningsnämnden att den forskning som avses med ansökningsen ska betraktas som ett projekt, som bedöms i sin helhet, trots att det under andra omständigheter skulle kunnat vara naturligt att betrakta forskningen som flera separata projekt, varav några sannolikt hade kunnat genomföras utan krav på godkännande av en etikprövningsnämnd.

Centrala etikprövningsnämnden konstaterar att forskningen innefattar behandling av känsliga personuppgifter och att den därför omfattas av etikprövningslagen (jfr 3 §). Emellertid ingår det i forskningen inte några sådana moment som beskrivs i 4 § etikprövningslagen. Det medför att bestämmelserna i 16–22 §§ om information och samtycke inte är tillämpliga. Etikprövningsnämnden har därför betydande frihet att bestämma huruvida det är nödvändigt att informera och inhämta samtycke eller om dessa åtgärder kan anses obehövliga för den aktuella forskningen.

Med tanke på att personal vid BRIS går igenom de brev som är föremål för den aktuella forskningen och tar bort sådan information som kan leda till att forskningspersonerna kan identifieras, finner Centrala etikprövningsnämnden att den risk som forskarnas behandling av informationen innebär för forskningspersonernas säkerhet och personliga integritet får betraktas som ringa. I publicerade texter kommer inga namn att nämnas förutom generalsekreterares och styrelseordförandes. Intervjuerna genomförs efter inhämtande av informerat samtycke och dessa kan därför accepteras.

Om forskningen genomförs så som den beskrivs i det som forskargruppen anfört kan den förväntas medföra en viss kunskapsvinst.

BESLUT
2017-03-15

Dnr Ö 4-2017

Enligt 9 § etikprövningslagen får forskning godkännas bara om de risker som den kan medföra för forskningspersonernas hälsa, säkerhet och personliga integritet uppvägs av dess vetenskapliga värde, den bör därför godkännas.

Centrala etikprövningsnämndens beslut får enligt 37 § etikprövningslagen inte överklagas.

Detta beslut har fattats av Karin Almgren, Peter Höglund, Kjell Asplund, Anders Brändström, Ann Wennerberg, Bengt Gustafsson och Lena Näslund efter föredragning av Peter Höglund. Vid den slutliga handläggningen har dessutom ersättarna Carina Gunnarsson, Elina Mäki-Torkko, Christina Eintrei, Bimbi Ollberg och Birgitta Hübinette samt kanslichefen Jörgen Svidén och administrativa sekreteraren Eva Kaaman Modig deltagit.

På Centrala etikprövningsnämndens vägnar

Karin Almgren
Ordförande

Närvarande:

Ledamöter:

Owe Horned, f.d. lagman, ordförande
Åsa Nilsson Dahlström, universitetslektor, (*socialantropologi, kulturarv*)
vetenskaplig sekreterare
Karin Axelsson, professor, (*informatik*)
Lars Björklund, universitetslektor (*utbildningsvetenskap*)
Motzi Eklöf, docent (*hälsa-samhälle/vård- medicinshistoria*)
Kristina Gustafsson, docent (*socialt arbete, etnologi*), deltar inte vid p 7, 8 och 10
Maria Gustavsson, professor (*pedagogik i arbetslivet*), deltar inte vid p 9 och 12
Mikael Heimann, professor (*utvecklingspsykologi*), deltar inte vid p 5 och 9
Elin Palm, universitetslektor (*tillämpad etik*)
Lars Witell, professor (*företagsekonomi*), deltar inte vid p 12

Ledamöter som företräder allmänna intressen:

Örjan Ahlbin, studievägledare
Peter Freij, undersköterska, deltar punkt 1 - 17
Madeleine Johansson, företagare
Inga Jonasson, arbetsterapeut
Övriga: Anna Alexandersson, adm sekr
Annika Norlin, adm sekr

PUNKT	ÄRENDE	BESLUT
-------	--------	--------

6. Komplettering av ansökan om etikprövning
Forskningshuvudman: Linköpings universitet
Forskare: Inst. för Tema, Linköpings universitet
Projekt: En professionaliserad röst för barnen? Bris och det nya samhällskontraktet mellan stat och civilsamhälle.
Dnr 2016/478-31

Föredragande: Åsa Nilsson Dahlström

Nämnden har den 23 januari 2017 erhållit komplettering i ärendet.

Nämnden beslutar om avslag med följande motivering:

Nämndens bedömning är att projektets vetenskapliga värde inte uppväger de risker som projektet kan medföra för forskningspersonernas hälsa, säkerhet och personliga integritet (9 §, Lag om etikprövning av forskning som avser människor, SFS 2003:460). Forskning får utföras bara om forskningspersonen har samtyckt till den forskning som avser henne eller honom. Samtycke förutsätter att forskningspersonen dessförinnan fått information om forskningen och samtycket ska vara frivilligt, uttryckligt och preciserat till viss forskning. Samtycket ska också dokumenteras (17 §). Forskningen uppfyller inte heller kriterierna för undantag för inhämtande av samtycke (20 §, 21 §).

Hur man överklagar, se bilaga.

Beslutet expedierat till behörig företrädare och forskare

Regionala etikprövningsnämnden PROTOKOLLSutdrag
i Linköping
Avdelningen för prövning av övrig
forskning

2(2)

Sammanträdesdatum
2017-01-31

dnr 2016/478-31

Vid protokollet

Justeras

Åsa Nilsson Dahlström

Owe Horned

Att utdraget överensstämmer med originalet intygar:

Annika Norlin
Administrativ sekreterare

Beslutet expedierat till behörig företrädare och forskare

Postadress:
c/o Medicinska fakultetens kansli
Linköpings universitet
581 83 LINKÖPING

Telefon:
013 – 28 27 76, 013 – 28 27 77

E-post:
registrator@linkoping.epn.se

Hemsida
www.epn.se